

ปกิณณกถาคุควณณนา (มยา วุจฺจเต)

๒. กุกกุณฺณทขาทิกาวตฺถ. (มยา วุจฺจเต)

"ปรทุกฺขุปฺชาเนนาติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เชตวเน วิหรนฺโต
เอกํ กุกกุณฺณทขาทิกํ (กุมาริกํ) อารพฺภ กเถสิ.

สาวตฺถิยา กิร อวิหฺนเร ปณฺฑูรํ นาม เอโก คาโม (อตฺถิ) , ตตฺถ
เถโก เกวณฺโณ วสตี.

โส สาวตฺถิ คจฺฉนฺโต อจิรวตฺตีเร กจฺฉปณฺฑานิ ทิสฺวา ตา
นิ อาทาย สาวตฺถิ คนฺตฺวา เอกสฺมี เคเห ปจาเปตฺวา ขาทนฺโต
ตสฺมี เคเห กุมาริกาย เอกํ อณฺทํ อทาสี.

สา ตํ ขาทิตฺวา ตโต ปฏฺจาย อณฺธํ ขาทนียํ นาม น อิจฺ
ฉิ. อถสฺสา มาตา กุกกุณฺณิยา วิชาตญฺจानโต เอกํ อณฺทํ คเหตุว
อทาสี.

สา ตํ ขาทิตฺวา รสตณฺหาย พทฺธา ตโต ปฏฺจาย สยเมว
กุกกุณฺณิยา อณฺฑานิ คเหตุว ขาทิ. กุกกุณฺณิ วิชาตกาเล ตํ อตฺตโน
อณฺฑานิ คเหตุว ขาทนฺตี (กุมาริกํ) ทิสฺวา ตาย อุปทฺทฺตา อาฆาตํ
พนฺธิตฺวา "อิโตทานิ จุตฺตา ยกฺขินี หุตฺวา ตว ทารเก ขาทิตฺถํ สมตฺถ
ถา หุตฺวา นิพฺพตฺเตยฺยนฺติ ปตฺถนํ จเปตฺวา กาลํ กตฺวา ตสฺมี
เยว เคเห มชฺชาริ หุตฺวา นิพฺพตฺติ.

อิตราปี (กุมาริกา) กาลํ กตฺวา ตตฺถเวย กุกกุณฺณิ หุตฺ
วา นิพฺพตฺติ. กุกกุณฺณิ อณฺฑานิ วิชายิ. มชฺชาริ อาคณฺตฺวา ตานิ ขา
ทิตฺวา ทุตฺติยปี ตติยปี ขาทิเยว.

กุกกุฏี "ตโย วาเร มม อณฺทานิ ขาติตฺวา อิทานิ มํ ขาติตุ
กามาสิ, อิตฺ จุตฺตา สปุตฺตํ ตํ ขาติตุํ ลเภยฺยนฺติ ปตฺถนํ กตฺ
วา ตโต จุตฺตา ทิปฺนี หุตฺวา นิพฺพตฺติ.

อิตรปิ (มชฺชาวี) กาลํ กตฺวา มิคี หุตฺวา นิพฺพตฺติ. ตสฺสา (มิกี
นินยา) วิชาตกาเล ทิปฺนี อาคนฺตฺวา ตํ (มิกี) สทฺธิํ ปฺตฺเตหิ ขาติ.

เอวํ (สตุตฺตา) ขาทฺนฺตา ปณฺจสุ อตฺตภาวสฺเตสุ อณฺณมณฺณ
สฺส ทุกฺขํ อุปฺปาเทตฺวา อวสาเน เอกา (อิตฺถิ) ยกฺขินี หุตฺวา นิพฺพตฺ
ติ, เอกา (อิตฺถิ) สวตฺถิยํ กุลธิตฺตา หุตฺวา นิพฺพตฺติ. อิตฺ (วจนฺโต)
ปรํ (วจนํ) "น หิ เวเรน เวรานีติ คาถาย วุตฺตนเยเนว เวทิตพฺพํ.

อิธ ปน สตุตฺตา "เวรํ หิ อเวเรน อุปสมฺมตฺติ, โน เวเรนาติ วตฺ
วา อุภินนํปี ธมฺมํ เทเสนโต อิมํ คาถมาห "ปรทุกฺขุปฺปาทเนน โย
อตฺตโน สุขมิจฺจติ, เวรํสํสคฺคํสํสฺสจฺโจ เวรา โส น ปริมุจฺจตีติ.

ตตฺถ (ปเทสุ)"ปรทุกฺขุปฺปาทเนนาติ: (คาถาปาทสฺส) ปรสฺมํ
ทุกฺขญฺจปฺปเนนาติ อตฺถโ, ปรทุกฺขุปฺปาทเนนาติ อตฺถโ.

เวรํสํสคฺคํสํสฺสจฺโจติ: (คาถาปาทสฺส) โส ปุคฺคโล อุกฺโกสนปฺปจฺจก
โกสนปฺปหฺรณปฺปฏฺฐปฺปหฺรณาทินํ (เวรานํ) วเสน อณฺณมณฺ
ณํ กเตน เวรํสํสคฺเคน สํสฺสจฺโจ น ปริมุจฺจตีติ อตฺถโ.

เวรา โส น ปริมุจฺจตีติ: (คาถาปาทสฺส) นิจฺจกํลํ เวรว
เสน ทุกฺขเมว ปาปฺณาสีติ อตฺถโ.

เทสนาวสาเน ยกฺขินี สรณฺเสุ ปตฺติญฺจาย ปณฺจ สีลานิ
สมาทยิตฺวา เวรโต มุจฺจติ.

อิตรปิ (อิตฺถิ) โสตาปตฺติเฟเล ปตฺติญฺจหิ.

สมฺปตฺตานํปี สวตฺถิกา เทสฺนา อโหสีติ.

กุกกุฏญฺชฺชาทิกาวตฺถุ.